

Monumentnummer*: 28371

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 20 juli 1982
Kadaster deel/nr 82743/27

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Medemblik		Medemblik		Noord-Holland			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Oosterdijk	5			1671 HJ	Medemblik		
Oosterdijk	4			1671 HJ	Medemblik		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel	
Medemblik		E				700	
Medemblik		E				200	

Omschrijving**

Gemaal "de Vier Noorder Koggen". Gebouwd in 1869 ter vervanging van enige poldermolens voor de uitwatering van het polderland naar de v.m. Zuiderzee. Het gemaal bestaat uit twee delen: het oude gemaal uit 1869 en links daarvan het nieuwe gemaal uit 1907. Het oude gedeelte bestaat uit een machine- en ketelhuis onder zadeldak met puntgevels, geflankeerd door twee lagere gebouwen voor de wateropvoerwerktuigen (schepraders en vijzels), beide onder schilddaken. Dit oude gedeelte heeft een versiering met boogfriezen en lisenen. de vensters zijn rondbovig, in het machine- en ketelhuis gekoppeld. In het fundament zijn de poorten voor- de wateruitlaat aangebracht. Het gedeelte uit 1907 bestaat uit een blokvormig machinehuis, waarnaast een lager ketelhuis met daarachter staande schoorsteen. Het machinehuis heeft een middenrisaliet, bekroond met kantelen, boogfriezen, getoogde vensters en een rijkelijke toepassing van gekleurde siersteen. Inventaris: vier centrifugaalpomp, geplaatst in 1897 ter vervanging van de oorspronkelijke schepraders en vijzels, vervaardigd door W.H. Allen Son & Co te Bedford (Engeland). Zij worden aangedreven door twee electromotoren uit 1940. In het machinehuis van het gedeelte uit 1907 een stoommachine van Backer en Rueb uit 1924 (in 1970 vervangen door een dieselmotor, maar nog intact) en een grote centrifugaalpomp, fabriek Louis Smulders uit 1907. In het ketelhuis twee ketels, vervaardigd door de Machinefabriek "Brede" in 1926. Bij het complex behoren een dienstwoning, een smederijbankwerkerij en een monumentaal sluiscomplex, gedateerd 1893. Belangrijk middelgroot gemaal uit de bloeiperiode van het Nederlandse stoomgemaal (gebouw 1869) en van het middelgroot stoomcentrifugaalpomp gemaal uit de eindfase (gebouwd

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

1907). De aanwezige installatie is een representatief voorbeeld van een Nederlandse gelijkstoommachine uit de eindfase (1924). De vijf aanwezige wateropvoerwerktuigen (centrifugaalpomp) behoren tot de oudste voorbeelden die nog "insitu" zijn.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Gemaal (M)

Functie